

βουίζω. 3) Πληροῦμαι βοῆς, φήμης, ἐπὶ πράγματος κοινολογουμένου Στερελλ. (Ζίλιστ.): Ἀκούσκη μὴ τὸν ξάδιφρό τ'ς κὶ δ'γούφ'σι οὐλον τοῦ χουριό (κατηγορήθη δι' ἀθεμίτους σχέσεις μετὰ τὸν ἐξάδελφόν της καὶ τοῦτο ἐκοινολογήθη).

ἀντιδόξαρο τό, Τήλ.

Ἐκ τῆς προθ. ἀντὶ καὶ τοῦ οὐς. δ ο ξ ά ρ ι .

Μέρος τοῦ ξαντικοῦ τόξου τοῦ βάμβακος. Πβ. ἀντι-βέργι, ἀντικόρδι.

ἀντιδόσπορος ὁ, σύνηθ.

Τὸ μεσν. οὐς. ἀντιδόσπορος.

Σπόρος τοῦ λαχανικοῦ ἀντιδίου.

ἀντιδόφυλλο τό, σύνηθ.

Ἐκ τῶν οὐς. ἀντὶ δὲ καὶ φύ λ λ ο .

Φύλλον τοῦ λαχανικοῦ ἀντιδίου.

ἀντιδωράκι τό, ἀμάρτ. ἀδιδωράκι Σάμ.

Ἐκ τοῦ οὐς. ἀντὶ δωρο (II) διὰ τῆς παραγωγικῆς καταλ. - ά κ ι ἄνευ σημ. ὑποκορ.

Ἀντὶ δωρον (II) I, ὁ ἰδ.: Ἄσμ.

Δῶ μου κὶ μένα μὲ κλονιὰ νὰ πλέξω μαδηλάκι, νὰ τό 'χου πᾶσα Κυριακὴ νὰ παίρν' ἀδιδωράκι.

ἀντίδωρο τό, (I) Ἀθῆν. Πελοπν. (Μεσσ.)

Ἐκ τῆς προθ. ἀντὶ καὶ τοῦ οὐς. δ ῶ ρ ο .

Τὸ ἀνταποδιδόμενον δῶρον: Φρ. Τὸ δῶρο ἔχει ἀντίδωρο ἔνθ' ἀν. Πβ. ἀντίχαρι.

ἀντίδωρο τό, (II) ἀντίδωρον Πόντ. (Τραπ.) ἀντίδωρο κοιν. ἀντίωρον Χίος (Πυργ.) ἀδίδωρο πολλαχ. ἀντίδωρον Ἰκαρ. ἀντίδωρο Ζάκ. Κωνπλ. Κίμωλ. Πελοπν. (Ἀρκαδ. Βυτίν. Δημητσάν. Λάστ. Οἶν. κ. ἄ.) Σίφν. Χίος κ. ἄ. — Γ' Ἀθάν. Πράσιν. κατέλλ. 52 ἀδίδωρο Ἄνδρ. Α. Ρουμελ. (Σωζόπ.) Εὐβ. (Αὐλωνάρι.) Θράκ. (Σαρεκκλ.) Ἰθάκ. Κύθν. Μέγαρ. Πελοπν. (Λακων.) Σέριφ. Σύμ. ἀδίδωρο Ἄνδρ. Θήρ. Κρήτ. (Ἀποκόρ. Βιάνν. Σέλιν. Σφακ. κ. ἄ.) Κύθηρ. Μύκ. Νάξ. Πελοπν. (Μάν.) ἀδίτερο Κρήτ. ἀντίτερο Μύκ. ἀντίτερον Κύπρ. ἀντίτερο Νίσυρ. Ρόδ. Τήλ. ἀγκίδωρο Χίος (Μεστ.) ἀντίδωρον Μακεδ. (Βελβ. Καστορ. κ. ἄ.) Στερελλ. (Αἰτωλ. κ. ἄ.) ἀδίδωρον Κυδων. Λέσβ. (Μανταμαδ.) Σάμ. κ. ἄ. ἀδίδωρον Θράκ. (Κομοτ.) Λέσβ. (Μυτιλ. Πάμφιλ.) ἀδίδωρον Σαμοθρ. ἀντίδ'ρο Καπ. (Μαλακ.) ἀδίτ'ρο Θράκ. (Καλαμ.) Ἰντίδωρον Κύπρ. ἀντίδωρος ὁ, Μεγίστ. Πελοπν. (Μάν.) ἀντίδωρος Μεγίστ. ἀντίρεδος Μεγίστ. ἀντίντερος Καπ. (Ἀραβάν.)

Ἐκ τοῦ μεσν. οὐς. ἀντὶ δωρον. Διὰ τὴν τροπὴν τοῦ ω εἰς ε διὰ τὸ ρ ἰδ. Γ' Χατζιδ. ΜΝΕ 1,339 καὶ 2,257 καὶ 406. Ὁ τύπ. ἀντίντερος κατ' ἀφομοίωσιν ἢ διπλασιασμόν, περὶ οὗ ἰδ. Γ' Χατζιδ. ἐν Ἐπιστ. Ἐπετ. Πανεπ. 13 (1916/7), 178. Διὰ τὸν τύπ. ἀγκίδωρο πβ. ἀντὶ-ἀγίς κττ. Ὁ κατ' ἄρσεν. γένος τύπος κατὰ τὸ δ ἄ ρ τ ο ς , μεθ' οὗ συνεκφέρεται ἐν τῇ ἐκκλησιαστικῇ γλώσσῃ.

1) Ὁ εἰς ἀντικατάστασιν τῶν ἁγίων δώρων παρεχόμενος τοῖς πιστοῖς ἡγιασμένος ἄρτος εἰς μικροὺς βλωμοὺς κοιν. καὶ Πόντ. (Τραπ.): Παίρνω ἀντίδωρο. Πήγαινε τ'ς τὴν ἐκκλησίαν καὶ φέρε κ' ἐμένα ἀντίδωρο κοιν. Ἐπῆγα τ'ς τὴν ἐκκλησίαν, μὰ δὲν πήρα ἀντίδωρο, γιατί' εἶχα φαγωμένα Χίος Ἀπῆγες ἐδώκανε τ' ἀδίδωρο, χάπ καὶ πάει τ'ς τὸ σπῖτι Κρήτ. Ἐρνα πὺν τὴν ἐκκλησίαν χωρὶς νὰ πάρω ἀντίρεδον Μεγίστ. Ζεῖβ' κα ταχάτ' ἀπ' τ'ν λειτουγιά κὶ μὰ ἀδίδωρον δὲν ἤπῃα (ἐβγῆκα τρεχάτη ἀπὸ τῆς λειτουργίας καὶ μῆτε κἄν ἀντίδωρο δὲν ἐπῆρα) Σαμοθρ. || Φρ. Μεγαλοπεφθιανὸ ἀδίδωρο Ἀποκόρ. Σφακ. ἢ Τῶς Μεγάλῃς Πέφτης τ' ἀδίδωρο Βιάνν. (ἐξαίρεται

ὡς ἱερώτερον ἢ ὡς μᾶλλον ἡγιασμένον διὰ τὴν κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην μνήμην τοῦ μυστικοῦ δείπνου). Σὰ Φράγκικο ἀντίδωρο (ἐνν. δίδει, ἤτοι εἰς ἐλαχίστην ποσότητα, ἐπὶ φιλαργύρου) Κωνπλ. Σὶ βλέπουμι σὰ Φράγ'κον ἀδίδωρον (σπανιώτατα, διότι παρὰ τοῖς καθολικοῖς δὲν ὑπάρχει ἀντίδωρον, ἀλλὰ μόνον ὁ ἄρτος ὡς σῶμα Χριστοῦ) Σάμ. Παίρν' ἀπὸν δυὸ ἐκκλησιὰς ἢ ἀπ' οὐλὶς τ'ς ἐκκλησιὰς ἀντίδωρον (ἐπωφελεῖται δύο ἢ πολλὰς ἀπόψεις πρὸς πλήρωσιν τῆς ἐπιθυμίας του) Αἰτωλ. Παίρνω ἀπὸ τὸ χέρι τοῦ ἀντίδωρο (ἐπὶ ἀνθρώπου ἠθικοῦ καὶ εὐσεβοῦς) Ζάκ. Τί πονηριά, Θεέ μου, ἀντίδωρο ἔπαιρνες ἀπ' τὰ χέρια της! (δηλ. ἀπεκρύπτετο πονηρία της ὑπὸ τὴν ἐμφάνισιν εὐσεβείας) Γ' Ἀθάν. ἔνθ' ἀν. Τὸν ἄγγελον ἀτ' ἀντίδωρον 'κὶ δὲ' (ἐπὶ φυλαργύρου. Συνών. φρ. δὲ δίνει τ' ἀγγέλου του νερό) Πόντ. (Τραπ.) Μεταλαβὴ κὶ ἀντίδωρο (ἐπὶ ψυχομαχοῦντος, ὅτι οὐδὲν ἄλλο ὑπολείπεται εἰμὴ ἢ μετὰληψις) Λευκ. || Συνεκδ. ἡ ἐλαχίστη ποσότης πράγματός τινος ὅσον καὶ τὸ ἀντίδωρον σύνηθ.: Δὲν ἔβαλα ἀντίδωρο τ'ς τὸ στόμα μου (δὲν ἔφαγα τίποτε) σύνηθ. Ἐναν ἀδίδωρο ψωμί (ἐλάχιστος ἄρτος) Σύμ. Ἐνα ἀδίτ'ρο ψωμί Καλαμ. Ἐνα ἀδίδωρο τυρὶ Βιάνν. (συνών. ἔλεος, νύχι, σταλέα, ψίχα, περὶ ὧν ἰδ. Γ' Χατζιδ. ἐν Ἀθηνᾶ 29 (1917) 188). || Ἄσμ.

Ἄωμεν, βάες, ἄωμεν, ἄωμεν γὰ νὰ πάμεν, γιατί' τῆς τύχης ἔν' ἐνι ἀντίερον νὰ φάμεν

Κύπρ.

Καβάλλα πάν' τς τὴν ἐκκλησίαν, καβάλλα προσκυνοῦνε, καβάλλα παίρν' ἀδίδωρο πὲ τοῦ παπᾶ τὸ χέρι

Α. Ρουμελ. (Σωζόπ.) Συνών. ἀναφορὰ 3, ἄρτος, βλογιά, εὐλόβεια, λειτουργία, ὕψωμα. β) Τὸ ἐκ τοῦ ἄρτου τῆς προθέσεως ἰδιαιτέρως ἀφαιρούμενον τεμάχιον καὶ διδόμενον ὡς ἀντίδωρον Πόντ. (Τραπ.) Συνών. ὕγεια, ὕψωμα. 2) Ὁ ἄρτος τῆς προθέσεως ὁλόκληρος ὁ παρεχόμενος ὑπὸ τῶν πιστῶν εἰς τὸν λειτουργοῦντα ἱερέα Κύθν. Συνών. ἄρτος, βλογιά, λειτουργία, πρόσφορος. 3) Ὁ ἄρτος τῆς ἀρτοκλασίας Κίμωλ. Σέριφ. Σίφν.: Τέσσερα ψωμιά τ' ἀντιδέρον εἶχεν Κίμωλ. Συνών. ἄρτος, ἀρτοκλασία.

ἀντιδωροφαγόμενος ἐπίθ. ἀμάρτ. ἀδιδωροφαγόμενος Κρήτ. (Ἐμπαρ.) ἀδιδωροφαγόμενος Κρήτ.

Ἐκ τοῦ οὐς. ἀντὶ δωρο (II) καὶ τοῦ φαγόμενος μετοχ. τοῦ ρ. τ ρ ῶ γ ω .

Ὁ φαγὼν ἀντίδωρον: Ἀθροπος μυρωμένος, βαφτισμένος, τῶς Μεγάλῃς Πέφτης κοινωνισμένος, τῶς Μεγάλῃς Παρασκευῆς ἀδιδωροφαγόμενος (ἐξ ἐπφδ.) Ἐμπαρ.

ἀντιδωρῶ ἀμάρτ. ἀντιερῶ Ρόδ.

Ἐκ τοῦ οὐς. ἀντὶ δωρο (II).

Διανέμω ἀντίδωρον, μόνον εἰς παιδικὸν ἄσμάτιον: Βρέδει, βρέδει καὶ βροντᾶ | κὶ ὁ παπᾶς ἀντιερᾶ.

ἀντιέρωτας ὁ, Νίσυρ.

Ἐκ τῆς προθ. ἀντὶ καὶ τοῦ οὐς. ἔ ρ ω τ α ς .

Ἐπιτατικώτερον τοῦ ἔ ρ ω τ α ς : Ἄσμ.

Ἐρωτα κὶ ἀντιέρωτα καὶ παλαιὸν μου πάθος, βαρεὰ βαρεὰ μοῦ τό 'χτισες τ'ς τὸ σιῆθός μου τὸ πάθος.

ἀντίξερβα ἐπίρρ. Ἦπ. ἀντίξαβρα Κύπρ.

Ἐκ τῆς προθ. ἀντὶ καὶ τοῦ ἐπίρρ. ζ ε ρ β ά . Ἰδ. Γ' Χατζιδ. ἐν Ἀθηνᾶ 28 (1916) Λεξικογρ. Ἀρχ. 21.

1) Πρὸς τὰ ἀριστερὰ Κύπρ.: Ὁ θησαυρὸς τοῦ Ρῆα ὑπάρκει τῷ εἶναι μπροστὰ τ'ς τὴν πόρταν τὴν βασιλικήν, ἀντίξαβρα 40 'χνάρκα πίσω. Συνών. ἀ ρ ι σ τ ε ρ ά , ζ ε ρ β ά . 2) Ἀντιθέτως πρὸς τὸ ἐπιδιωκόμενον, παρὰ προσδοκίαν Ἦπ.: